

Asia: VN/34707/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen omaisuusjärjestelyistä kunnalle aiheutuvien välittömien kustannusten määrittämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Korvauksen perusteena olevat kulut (erityisesti luonnoksen 3 §)

Kustannukseksi tulee hyväksyä kaikki kustannukset, joita vuokratuotolla on tarkoitettu katettavaksi (vrt. asetus siirtymäkauden vuokrien määrittäminen). Välittömien käyttökustannusten lisäksi kustannukseksi tulee hyväksyä myös pääomakustannukset eli kiinteistöön sidotun oman ja vieraan pääoman kustannukset, poistot, maanvuokrat sekä kiinteistöön liittyvä tekninen riski. Pääomakustannukset tulisi saada esittää laskennallisina, jotta hallinnollista taakkaa ei kohtuuttomasti lisätä. Kustannukset tulisi hyväksyä ainakin vuokrasopimuksen voimassaoloajalta.

Myös sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämisestä syntyneet kustannukset tulee hyväksyä välittömiksi korvattavaksi kuluiksi, koska ilman yhtiöittämisvelvoitetta kuluja ei syntyisi.

Korvauksen perusteena olevat tuotot (erityisesti luonnoksen 4 §)

-

Muut huomionne asetusluonnoksesta

Voimaannpanolain 43.2 §:n mukaan kunnalla on oikeus saada korvausta omaisuusjärjestelyihin liittyvistä välittömistä kustannuksista, vaikka korvausraja ei ylity, jos kunnan mahdollisuus päättää omasta taloudestaan ilmeisesti vaarantuu. Laissa tai asetusluonnoksessa ei ole tarkemmin säädetty, miten tätä arvioidaan. Näkemyksemme mukaan konkreettinen osoitus siitä, että kunnan mahdollisuus päättää omasta taloudestaan vaarantuu, mikäli omaisuusjärjestelystä aiheutuvat kustannukset johtavat yhdenkin kuntalain 118 §:n mukaisista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteerin täyttymiseen.

Asetuksessa tulee täsmentää, miltä osin laskennan perusteina käytetään viimeisimpiä valmistuneista verotustietoja ja miltä osin tilinpäätöstietoja sekä minkä vuoden tietoja kussakin tilanteessa käytetään. Lisäksi tulee esittää korvausajan laskentakaava sekä se, mitä tietoja tilintarkastajan lausunnossa edellytetään otettavan huomioon.

Korvausmenettely tulee olla selkeä ja hallinnollisesti kohtuullinen toteuttaa.

Kustannukset tulisi korvata ja kompensatiokynnyksen täyttymistä tulisi arvioida viiden vuoden ajalta vuokrasopimuksen päättymisestä lukien. Nyt esitetty aikaväli on purkukustannusten huomioimiseksi liian lyhyt, koska kunnat pyrkivät ensisijaisesti etsimään uusia vuokralaisia, mikä voi olla parempi vaihtoehto kuin toimitilojen purkaminen. Mikäli purkamiseen päädytään, myös se vie kilpailuttamisineen ja mahdollisine valituksineen aikaa.

Määttä Päivi
Raahen kaupunki